

20.6.36, באווירון,
על פני הולנד.

רק לאחר תום הוויכוח הרגשתי את תוצאות המתיחות של השבוע שקדם לו. עשיתי משגה והתחייבתי לבוא לוורשו ליום א' - ושם הכינו לי ליום זה ישיבה עם הועדים המרכזיים, מסיבת עיתונאים ואספה פומבית. למען הספיק לוורשו הייתי צריך לקום הבוקר בחמש, בשש עשרה יצאתי את לונדון, ובשבע הפלגתי מקרודון. רק בקרודון הספקתי לתפוס העיתונים - ב"סיימס" יש דו"ח הגון של הוויכוח, ב"דיילי טלגרף" - מקוצר, וב"דיילי הרולד" - מקוצץ ולא הוגן.

סידרתי עם לוריה שיאורן הבוקר את לירושלים ול"דבר".

הספקתי עוד לראות את מכתבו של א.ג. לחיים. אחד המתווכחים - איני זוכר אם זה היה ווינסטרטון, העיר באירוניה היות וא.ג. ידוע בסימפסיות הציוניות שלו מובטחני שיהיה הוגן בכל מאה האחוזים כלפי הערבים. התנהגותו ודבורו של א.ג. לא הניחו אצלי כל ספק שאמנם הוא ידיד, וידיד נכון, אבל חוששני שאת המדיניות יקבע לא הוא אלא וקופ. אמנם יש להניח שעובדת הסימפסיות הציוניות של המזכיר תשפיע בלי ספק על הזקן. אולם הוא ידע - כשירצה בכך - להציג את דרכו וקו-פעולתו כאילו מכוון לטובת הבית הלאומי.

אם כי הוויכוח הנחיל לנו ניצחון רב בדעת הקהל האנגלית אין לחשוב שהמערכה חמה. מצד גמאל וידידיו האנגלים תעשה עכשיו פעולת תעמולה רבה. כוחנו רק בחוג המצומצם של

מדינאים מובהקים ועתונאים ראשיים. אבל בצבור האנגלי הרחב
ובעתונות הפופוליארית עמדנו רופפת - כי הסענה הערבית
מתקבלת בנקל על הדעת מפני פשטותה.

המצא עשרת אלפים אנשי צבא אנגלים בארץ מקשר עשרות
אלפים אנגלים באומן ישר עם הארץ. לכל איש צבא יש הורים,
כלה או אהובה וידידים - והוא כותב מכתבים. המשפחות מה
חרדות לחיי קרוביהם. ויש צורך בפעולת הסברה עממית. בארץ
יש לנו כלי חשוב - Pal. Post. מן הראוי לתת הוספות
מיוחדות לעתון זה שתהיינה מוקדשות לבירור האספקטים השונים של
שאלת א"י; התפתחות כלכלית, קרקע וכדומה. ע"י העתון יותר קל
להגיע לקורא האנגלי בארץ מאשר ע"י חוברות מיוחדות.
לא כן באנגליה. כאן נצטרך לפרסם שורה של חוברות
לא גדולות.

- עכשיו נצטרך להתרכז בפעולת הבצרון. לא קל יהיה
להחריד את הגולה. הצבור התרגל להתקפות הפריודיות - ואינו
מזדעזע. אין מבינים סכנת ההרס המשקי. חוסר המומנט הדרמטי
מסעה ומשלה את דעת הקהל היהודית.

ובהתחלה נצטרך לרכז הפעולה בקרב יחידים. דכוי
המהומות ידרוש זמן רב, אולי כמה חדשים, אם כי השביתה לא
תמשך עוד הרבה זמן, אולם סכנת הדריכים ושיתוק התנועה, ניתוק
הקשרים בין יהודים וערבים יחנו את פעולתם המצטברת.

בהחלט לעמדתו של ווקופ - מסרב לע"ע א.ג. לרדן על
פיצויים. ג'ימי חושש שהחזקת הצבא בארץ "תאכל" את כל העודף

ומגבית בגולה עכשיו - מסופקני אם הצליח. גם החרושות ההמון
הערבי בעקב השביתה תתן אותותיה בחיי המשק בארץ.

- ואווירוני סס על פני ארץ ברוכה, שופעת ירק ומים,
יערות ושדמות - ושלום...

מאמסטרדם אנו טסים ישר לפרג.

מאמסטרדם הפלגנו בעשרה אחרי תשע ובשתיים עשרה פחות

חמשה אנו צריכים להגיע לפרג. אנו עוברים אח גרמניה מבלי
לרדת אליה ומבלי להזקק לויזה גרמנית.

- הארץ מתחת שטוחה, מישורית כולה זרועה ערוגות
וגגות מאדימים, מונוטונית וכאילו חסרת תנועה. רק פה ושם
יש שפורח עמוק עמוק למטה ענן קל. השמים שמעלינו - תכלת,
וכשאני מביט למעלה נדמה שאנו תועים באויר ללא זיע וללא תנועה.

ברכבת - בדרך לצ'חיה.

באחת וחצי הגעתי לווינה. כאן נפגשתי עם סוקל ועוד
שני חברים. הרכבת לוורשו זזה רק עשרים אחרי שלוש והיה לנו
זמן לשיחה.

בכל מקום חולים גם פה את האשמה בווקופ, ומחיסים
באי-אמון לחוקים החדשים. תנועתנו בווינה, לדברי החברים,
חזקה. במפלגה יש למעלה מאלף חברים, החלוצ אינו חזק
ביותר, לעומת זאת יש "עובד" רב-כמות - למעלה משש מאות חברים,
ממי שהיו ס.צ. אוסקר גרינבוים מושל בכיפה ונוהג ביד רמה,

הוא נשען עלי בהתנגדותו להקמת הסת' אחידה...

לדברי החברים אפשר לעשות בווינה פעולה בשביל צרכים

מיוחדים - אבל יש למהר, כי בעוד שבועים שלושה יעזבו האנשים

את ווינה - בשביל נאות קיץ.

מוורשו אחקשר עם אוסקר גרינבוים (טיל. 28-344 R),

כי בידו לעזור.

המאורעות בארץ לא הפחידו - אבל גם לא זעזעו... זוהי

כנראה התגובה בכל מקום.

21.6.36

בבוקר בשמונה הגעתי לוורשו - כשהיא סחופת גשם.

מיד בתחנה הוברר שלא רק להיום סידרו לי אספות ומסיבות ביד

נדיבה, אלא גם למחר.

"הוויכוח" עודד כמובן את הרוחות.

- מועצת המפלגות שנקראה לעשר הבוקר הפכה לאספה

המונית. כונסה באולם בית הכנסת סלומצקי. עמדתי על התוצאות

הכלכליות של המהומות ועל צרכי ההגנה.

אחרי מסרו באי-כוח המפלגות הצהרות. רייס בשם

הפועלים, הרב ניסנבוים בשם מזרחי, הינדס בשם הכלליים, גוטליב

בשם "עת לבנות", מי שהוא בשם מדינת היהודים ובחור צעיר (עברית)

בשם השומר הצעיר. שתי ההצהרות האחרונות נאמרו מן הכתב -